

Sygn. akt VU 26/19

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

16 października 2019 roku

Sąd Rejonowy w Rybniku, V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: Sędzia Wiesław Jakubiec

Sędziowie/Ławnicy: -/-

Protokolant : sekr. sądowy Izabela Niedobacka-Kępa

po rozpoznaniu 16 października 2019 roku w Rybniku

na rozprawie

sprawy N. J., J. J. (1)

przy udziale zainteresowanego ./.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

o zasiłek chorobowy

na skutek odwołania J. J. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 20 listopada 2018 roku

sygn. (...)

na skutek odwołania N. J.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R.

z dnia 20 listopada 2018 roku

sygn. (...)

1. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 20 listopada 2018 roku, sygn. (...)w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonemu J. J. (1) prawo do zasiłku chorobowego za okres od 16 sierpnia 2017 roku do 14 września 2017 roku, od 24 października 2017 roku do 6 listopada 2017 roku z ubezpieczenia chorobowego z tytułu zatrudnienia w firmie (...)sp. z o.o. w R., oraz zwalnia z obowiązku zwrotu pobranego zasiłku chorobowego za wyżej wymienione okresy,

2. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz ubezpieczonego J. J. (1) kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,

3. zmienia zaskarżoną decyzję z dnia 20 listopada 2018 roku, sygn. (...)w ten sposób, że przyznaje ubezpieczonej N. J. prawo do zasiłku chorobowego za okres od 1 września 2017 roku do 15 września 2017 roku z ubezpieczenia

chorobowego z tytułu zatrudnienia w firmie (...)sp. z o.o. w R., oraz zwalnia z obowiązku zwrotu pobranego zasiłku chorobowego za wyżej wymieniony okres,

4. zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. na rzecz ubezpieczonej N. J. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

sygn. akt V U 26/19

UZASADNIENIE

Decyzją z 20.11. 2018 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu J. J. (1) prawa do zasiłku chorobowego za okres od 16.08. do 14.09.2017 r. oraz od 24.10. do 6.11.2017 r. roku z tytułu zatrudnienia w (...) sp. z o.o. w R. oraz zobowiązał ubezpieczonego do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 16387,49 zł. W uzasadnieniu organ zarzucił, iż ubezpieczony w okresie niezdolności do pracy, tj. w dniu 30.09.2017 r. podpisał skierowanie na badanie lekarskie pracownika, 8.09.2017 r. podpisał protokół końcowy komisyjnego odbioru wykonania robót i protokół odbioru dla zamawiającego oraz w dniu 6.11.2017 r. podpisał rozwiązanie umowy o pracę z pracownikiem, a tym samym wykorzystał zwolnienie lekarskie niezgodnie z jego przeznaczeniem.

W odwołaniu ubezpieczony wniósł o zmianę zaskarżonej decyzji w całości wskazując, że jego aktywność ograniczyła się jedynie do sporadycznego podpisania dokumentów przygotowanych i dostarczonych do miejsca zamieszkania przez jego pracowników i w żaden sposób te czynności nie spowodowały wydłużenia procesu chorobowego. Dodał, że organ nie pouczył go przed wypłatą świadczeń o braku prawa do pobierania takich świadczeń i błędnie naliczył odsetki.

Decyzją z 20.11. 2018 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonej N. J. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 1.09. do 15.09.2017 r. z tytułu zatrudnienia w (...) sp. z o.o. w R. oraz zobowiązał ubezpieczoną do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 5961,03 zł. W uzasadnieniu organ zarzucił, iż ubezpieczona w okresie niezdolności do pracy, tj. w dniu 1.09.2017 r. podpisała umowę o pracę z pracownikiem a 8.09.2017 r. podpisała protokół końcowy komisyjnego odbioru wykonania robót i protokół odbioru dla zamawiającego, a tym samym wykorzystała zwolnienie lekarskie niezgodnie z jego przeznaczeniem.

W odwołaniu ubezpieczona wniosła o zmianę zaskarżonej decyzji w całości wskazując, że jej aktywność ograniczyła się jedynie do sporadycznego podpisania dokumentów przygotowanych i dostarczonych do miejsca zamieszkania przez jej pracowników i w żaden sposób te czynności nie spowodowały wydłużenia procesu chorobowego. Dodała, że organ nie pouczył ją przed wypłatą świadczeń o braku prawa do pobierania takich świadczeń i błędnie naliczył odsetki.

W odpowiedzi na odwołania organ rentowy wniósł o ich oddalenie podtrzymując wcześniejsze twierdzenia.

Zarządzeniem Przewodniczącego z dnia 18.03.2019 r. sprawa z odwołania od decyzji z 20.11. 2018 roku nr (...) (sygn. akt V U 30/19) została połączona z ze sprawą o sygn. akt V U 26/19 do wspólnego prowadzenia i rozpoznania.

Na rozprawie w dniu 5.06.2019 r. ubezpieczeni zmodyfikowali swoje odwołania uwzględniając dokonane zmiany w decyzjach z dnia 18.01.2019 r.

Sąd ustalił:

(...) sp. z o.o. w R. zajmuje się produkcją wyrobów metalowych. Jest to firma rodzinna Państwa J.. Ubezpieczona N. J. jest zatrudniona przez ww. spółkę na stanowisku Prezes Zarządu od 21.01.2016 r.. W okresie od 11.07.2017 r. do 8.01.2018 r. ubezpieczona była niezdolna do pracy. W dniu 1.09.2017 r. ubezpieczona podpisała umowę o pracę dla pracownika K. G.. W dniu 8.09.2017 r. ubezpieczona podpisał protokół końcowy nr 4 komisyjnego odbioru wykonania robót i protokół odbioru dla zamawiającego Grupy (...) SA.

Ubezpieczony J. J. (1) jest zatrudniona ww. spółce od 1.03.2011 r., początkowo na stanowisku prezesa, a od 2013 r. na stanowisku dyrektora. Ubezpieczony w okresach od 10.07. do 30.09.2017 r., od 2.10.2017 r. do 12.02.2018 r. był niezdolny do pracy. W dniu 30.08.2017 r. ubezpieczony podpisał skierowanie na badanie lekarskie pracownika K. G.. W dniu 8.09.2017 r. ubezpieczony podpisał protokół końcowy nr 4 komisijnego odbioru wykonania robót i protokół odbioru dla zamawiającego Grupy (...) SA. W dniu 6.11.2017 r. podpisał rozwiązanie umowy o pracę z pracownikiem D. B..

Hala produkcyjna i biura ww. spółki mieszczą się na terenie zamieszkania ubezpieczonych.

Ubezpieczeni nie rekrutowali pracownika K. G., jak również nie brali udziału przy ustalaniu zasad rozwiązania umowy z D. B.. Decyzje ww. kwestiach podjął ich syn J. J. (2), a niezbędne dokumenty przygotowane zostały przez pracowników firmy. Ubezpieczeni nie byli osobiści przy odbiorze końcowym robót na zlecenie Grupy (...) SA. Protokoły końcowe i odbioru zostały podpisane przez ubezpieczonych w miejscu ich zamieszkania i odesłane do zamawiającego drogą mailową w dniu 8.09.2017 r. Ubezpieczeni nie kontaktowali z zamawiającymi, nie negocjowali zakończenia prac ani nie ustalali treści protokołu. Jako osoby zarządzające spółką -zgodnie z umową zawartą z Grupą (...) SA- zobowiązani byli do podpisania protokołów.

Ubezpieczeni nie zostali pouczeni o obowiązku zwrotu świadczenia w razie, gdy ubezpieczeni nie poinformują organu o zaistnieniu okoliczności mających wpływ na prawo do świadczenia.

Ubezpieczona i ubezpieczony ww. okresach niezdolności do pracy nie wykonywali żadnych czynności oprócz wyżej wskazanych.

Decyzją z 20.11. 2018 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonemu J. J. (1) prawa do zasiłku chorobowego za okres od 16.08. do 14.09.2017 r. oraz od 24.10. do 6.11.2017 r. roku z tytułu zatrudnienia w (...) sp. z o.o. w R. oraz zobowiązał ubezpieczonego do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 16 387,49 zł.

Decyzją z 20.11. 2018 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. odmówił ubezpieczonej N. J. prawa do zasiłku chorobowego za okres od 1.09. do 15.09.2017 r. z tytułu zatrudnienia w (...) sp. z o.o. w R. oraz zobowiązał ubezpieczoną do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego wraz z odsetkami w łącznej kwocie 5961,03 zł.

Decyzją z dnia 18.01.2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. zmienił decyzję z dnia 20.11.2018 r. zobowiązując ubezpieczoną do zwrotu odsetek od nienależnie pobranego zasiłku chorobowego od dnia doręczenia decyzji, tj. w wysokości 55, 07 zł, a w pozostałym zakresie decyzję pozostawiając bez zmian.

Decyzją z dnia 18.01.2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w R. zmienił decyzję z dnia 20.11.2018 r. zobowiązując ubezpieczonego do zwrotu odsetek od nienależnie pobranego zasiłku chorobowego od dnia doręczenia decyzji, tj. w wysokości 151,45 zł, a w pozostałym zakresie decyzję pozostawiając bez zmian.

Dowód: z akt organu: wnioski o przeprowadzenie kontroli, pismo z dnia 6.11.2018 r., ustalenia kontroli, protokoły przesłuchania J. J. (2), listy płac, umowy o pracę wraz z aneksami, zaświadczenia lekarskie, skierowanie na badanie lekarskie K. G., oświadczenie o rozwiązaniu umowy z D. B., protokół końcowy nr 4, protokół odbioru, umowa o pracę K. G., protokół z dnia 20.11.2018 r., decyzje z dnia 20.11.2018 r. , decyzje z dnia 18.01.2019 r.; zeznania świadka M. G. k. 89, zeznania świadka Z. K. k. 90, zeznania świadka K. G. k. 94v, zeznania świadka D. B. k. 94v, zeznania świadka J. D. k. 95, przesłuchanie ubezpieczonych k. 95v i 96

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o zgromadzony w sprawie materiał dowodowy w postaci ww. dokumentów a także w oparciu o dowody z zeznań wskazanych świadków i z przesłuchania ubezpieczonych. Wskazane dowody wzajemnie się uzupełniały tworząc spójny i logiczny obraz sprawy.

Sąd zważył:

Jak stanowi przepis art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 25 czerwca 1999 r. o świadczeniach pieniężnych z ubezpieczenia społecznego w razie choroby i macierzyństwa (Dz.U. z 2010 r. Nr 77, poz. 512 ze zmianami) zasiłek chorobowy przysługuje ubezpieczonemu, który stał się niezdolny do pracy z powodu choroby w czasie trwania ubezpieczenia chorobowego.

Na mocy art. 17 ust. 1 ww. ustawy ubezpieczony wykonujący w okresie orzeczonej niezdolności do pracy pracę zarobkową lub wykorzystujący zwolnienie od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia traci prawo do zasiłku chorobowego za cały okres tego zwolnienia.

Jak stanowi przepis art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2015 r., poz. 121 j.t. ze zm) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11.

Na podstawie art. 84 ust. 2 ustawy systemowej, za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się: 1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania; 2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia

Nie każda działalność podjęta przez ubezpieczonego w trakcie zwolnienia chorobowego skutkuje utratą prawa do zasiłku chorobowego, a jedynie taka, która ma charakter zarobkowy lub powoduje wykorzystanie zwolnienia od pracy w sposób niezgodny z celem tego zwolnienia. Za pracę zarobkową nie uznaje się sporadycznej, wymuszonej okolicznościami aktywności zawodowej.

W niniejszej sprawie aktywność ubezpieczonych ograniczyła się jedynie do sporadycznego podpisania dokumentów przygotowanych i dostarczonych do miejsca zamieszkania przez jej pracowników i w żaden sposób te czynności nie wpłynęły na stan zdrowia i nie spowodowały wydłużenia procesu chorobowego. Ubezpieczeni nie uczestniczyli w procesie negocjacyjnym czy decyzyjnym i to co wykonali miało charakter ściśle formalny, mechaniczny zajmujący krótki czas.

Organ nie wykazał aby ubezpieczeni nie stosowali się do wskazań lekarskich lub dokonywali innych czynności utrudniających lub uniemożliwiających im odzyskanie zdolności do pracy. Bezsporne jest, że ubezpieczeni w krótkim czasie odzyskali zdolność do pracy.

Powodem podpisania dokumentów była nieobecność w spółce spowodowanej wyjazdem prokurenta J. J. (2) (syna ubezpieczonych) i pilna konieczność załatwienia spraw. Hala produkcyjna oraz biuro spółki mieszczą się w miejscu zamieszkania ubezpieczonych.

Nie można ubezpieczonym postawić zarzutu świadomego i celowego wprowadzenia w błąd organu, skoro nie składali przed przyznaniem świadczeń żadnych wniosków czy dokumentów.

Organ rentowy nie pouczył ubezpieczonych o tym, co uważa się za świadczenie nienależnie pobrane oraz o konsekwencjach pobierania nienależnego świadczenia.

W związku z powyższym ubezpieczeni mają prawo do zasiłku chorobowego, pobrane świadczenia są więc świadczeniami należnymi i w konsekwencji brak jest podstaw do żądania ich zwrotu.

Mając na uwadze powyższe, Sąd działając na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc zmienił zaskarżone decyzje w ten sposób, że przyznał ubezpieczonym prawo do zasiłku za sporny okres i zwolnił ich z obowiązku zwrotu świadczenia wraz z odsetkami.

O kosztach procesu orzeczono na mocy art. 98 kpc zgodnie z zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy i na podstawie na podstawie § 9 ust. 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r. poz. 1804). Organ rentowy przegrał spór w obydwu sprawach, wobec czego zobowiązany jest do zwrotu na rzecz ubezpieczonych po 180 zł tytułem kosztów zastępstwa procesowego .